

SEKSIONI 6

ANKIMET

Neni 44

Vendimet e marra nga një autoritet gjyqësor Nenet 45 dhe 46 nuk zbatohen për ankime të depozituara për qëllime të anulimit, revokimit ose ndryshimit të një vendimi, që ka lidhje me zbatimin e legjislacionit doganor dhe që është marrë nga një autoritet gjyqësor ose nga organet doganore kur veprojnë si autoritete gjyqësore.

Neni 45

E drejta e ankimit

1. Çdo person ka të drejtë të ankimojë vendimet e marra nga autoritetet doganore për refuzimin e një aplikimi apo vendimin për anulimin ose revokimin e një vendimi të favorshëm, i cili ka të bëjë me të drejtpërdrejt dhe individualisht.

Çdo person mund të ushtrojë të drejtën e ankimit pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, në rastet kur ka aplikuar pranë autoriteteve doganore për një vendim të favorshëm dhe nuk është respektuar afati i përcaktuar në pikën 3, të nenit 27.

2. E drejta e ankimit mund të ushtrohet:

- a) duke paraqitur ankim përpara autoriteteve doganore ose një strukture specifike, të krijuar për këtë qëllim;
- b) pas përfundimit të procedurave të shqyrtimit të ankimit administrativ, duke iu drejtuar me padi gjykatës kompetente, sipas dispozitave në fuqi.

3. Personi i interesuar mund të ankohet, sipas paragrafit të parë të pikës 1, pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, brenda 15 ditëve nga data e njoftimit. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave vendos brenda 30 ditëve për pranimin ose jo të ankimit.

4. Personi i interesuar mund të ankohet sipas paragrafit të dytë, të pikës 1, pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, brenda 15 ditëve nga data e mbarimit të këtij afati. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave vendos brenda 30 ditëve për pranimin ose jo të ankimit.

5. Në rast se anulimi apo revokimi i një vendimi të favorshëm shoqërohet edhe me sanksione, të përcaktuara në titullin IX të këtij Kodi, procedura e ankimit kryhet në përputhje me nenet 281 dhe 282.

Neni 46

Pezullimi i zbatimit

1. Ankimi nuk pezullon zbatimin e vendimit të ankimuar.
2. Megjithatë, autoritetet doganore pezullojnë zbatimin e një vendimi të ankimuar, tërësisht ose pjesërisht, kur ato kanë arsye të besojnë që vendimi i ankimuar është i papajtueshëm me legjislacionin doganor ose sjell një dëm të pariparueshëm për personin e interesuar.
3. Në rastet e përmendura në pikën 2, kur vendimi i ankimuar shkakton detyrime importi ose eksporti për t'u paguar, pezullimi i këtij vendimi duhet të kushtëzohet me dhënien/depozitimin e një garancie, përveçse kur, duke u mbështetur në një vlerësim të dokumenteve, vërtetohet se kjo garanci mund t'i Fletore Zyrtare nr.134, datë 22 gusht 2014
6097
shkaktojë debitorit vështirësi serioze ekonomike ose sociale.

SEKSIONI 7

KONTROLLI I MALLRAVE

Neni 47

Menaxhimi i riskut dhe kontrollet doganore

1. Autoritetet doganore mund të kryejnë të gjitha kontrollet doganore që i vlerësojnë të nevojshme. Kontrollet doganore mund të konsistojnë në veçanti në verifikimin e mallrave, marrjen e mostrave, verifikimin e informacionit të dhënë në një deklaratë ose njoftim nëse është i vërtetë dhe i plotë, si dhe ekzistencën e tij, vërtetësinë, saktësinë dhe vlefshmërinë e dokumenteve, shqyrtimin e llogarive të operatorëve ekonomikë dhe regjistrime të tjera, inspektimin e mjeteve të transportit, inspektimin e bagazheve e të mallrave të tjera që sjellin ose mbajnë personat dhe kryerjen e hetimeve zyrtare ose

veprime të tjera të ngjashme.

2. Kontrollët doganorë, përveç kontrolleve të rastësishme, mbështeten kryesisht në analizën e riskut, duke përdorur teknika elektronike të përpunimit të të dhënave, me qëllim identifikimin e vlerësimin e riskut dhe zhvillimin e masave kundërvepruese të nevojshme, në bazë të kriterëve të hartuara në nivel kombëtar dhe, aty ku janë të disponueshme, në nivel ndërkombëtar.

3. Kontrollët doganorë kryhen brenda një kornize të përbashkët të menaxhimit të riskut, duke u bazuar në shkëmbimin e informacionit për risqet dhe rezultatet e analizave të riskut ndërmjet administratave doganore homologe, duke vendosur kriterë dhe standarde risku të përbashkëta, duke marrë masa kontrolli e duke përcaktuar fusha prioritare kontrolli.

Kontrollet e mbështetura në këto informacione dhe kriterë do të kryhen pa cenuar kontrollet e tjera të kryera në përputhje me pikën 1 ose me dispozitat e tjera në fuqi.

4. Autoritetet doganore përdorin menaxhimin e riskut për të diferencuar nivelet e riskut, që lidhen me mallrat që janë objekt i kontrollit ose i mbikëqyrjes doganore dhe për të vendosur kryerjen ose jo të kontrolleve specifike mbi këto mallra. Në rastin e një vendimi për kontroll përcaktohet edhe vendi ku kryhet kontrolli.

Menaxhimi i riskut përfshin veprime të tilla, si mbledhja e të dhënave dhe informacioneve, analizimi dhe vlerësimi i riskut, evidentimi dhe ndërmarrja e veprimeve, monitorimi i vazhdueshëm dhe rishikimi i këtij procesi dhe i rezultateve të tij, bazuar në burime dhe strategji kombëtare dhe ndërkombëtare.

5. Autoritetet doganore shkëmbejnë informacione për risqet dhe rezultatet e analizave të riskut kur:

a) këto autoritete vlerësojnë se risqet janë të larta dhe kërkojnë kontroll doganor dhe kur rezultatet e kontrollit tregojnë se ngjarja, e cila ishte vlerësuar me risk, ka ndodhur; ose

b) rezultatet e kontrollit tregojnë që ngjarja, e cila ishte vlerësuar me risk, nuk ka ndodhur, por autoritetet doganore vlerësojnë se risku mund të jetë i lartë për një administratë tjetër doganore.

6. Për përcaktimin e kriterëve dhe standardeve të përbashkëta në fushën e riskut, si dhe të masave e fushave të kontrolleve prioritare, të parashikuara në

pikën 3, mbahen parasysh të gjitha elementet si më poshtë:

- a) proporcionaliteti i riskut;
- b) urgjenca e nevojës së zbatimit të kontrolleve;
- c) ndikimi i mundshëm mbi shkëmbimet tregtare dhe mbi burimet e nevojshme për këto kontrolle.

7. Kriteret dhe standardet e përbashkëta, të përcaktuara në pikën 3, përfshijnë të gjitha elementet e mëposhtme:

- a) një përshkrim të risqeve;
- b) faktorët ose indikatorët e riskut që duhet të përdoren për të përzgjedhur mallrat ose operatorët ekonomikë për kontroll doganor;
- c) llojin e kontrolleve doganore që duhet të ndërmerren nga autoritetet doganore;
- ç) kohëzgjatjen e kryerjes së kontrolleve doganore, të përcaktuara në shkronjën “c”.

8. Fushat e kontrolleve prioritare mbulojnë regjime doganore të caktuara, lloje mallrash, itinerare lëvizjesh, mënyra transporti ose operatorë ekonomikë, të cilët, gjatë një periudhe të caktuar, janë objekt i analizës së riskut dhe i kontrolleve doganore të niveleve më të larta, pa rënë ndesh me kontrollet e zakonshme që kryhen nga autoritetet doganore.

Neni 48

Bashkëpunimi ndërmjet autoriteteve

1. Kur për të njëjtat mallra, përveç kontrolleve doganore, kryhen kontrolle edhe nga autoritete të tjera kompetente, autoritetet doganore, në bashkëpunim të ngushtë me këto të fundit, kur është e mundur, përpiqen t'i kryejnë këto kontrolle në të njëjtin vend e kohë me kontrollin doganor (one-stop-shop). Autoritetet doganore kanë rolin koordinues në këto kontrolle.

2. Me qëllim minimizimin e riskut dhe luftën kundër mashtrimit, në kuadër të kontrolleve të përmendura në këtë seksion, autoritetet doganore dhe institucionet e tjera përgjegjëse, brenda dhe jashtë vendit, në përputhje me legjislacionin në fuqi mund të shkëmbejnë ndërmjet tyre të dhënat e marra që lidhen me:

- a) hyrjen, daljen, transitin, lëvizjen, magazinimin, përdorimin e veçantë përfundimtar (end-use) të

mallrave, përfshirë trafikun postar, që lëvizin ndërmjet territorit doganor të Republikës së Shqipërisë dhe vendeve ose territoreve që ndodhen jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë;

Fletore Zyrtare nr.134, datë 22 gusht 2014

6098

b) praninë dhe qarkullimin në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë të mallrave joshqiptare dhe të mallrave të vendosura në regjimin e përdorimit të veçantë përfundimtar (end-use);

c) rezultatet e kontrolleve të kryera.

3. Me qëllim që të sigurohet zbatimi korrekt i legjislacionit doganor, autoritetet doganore bashkëpunojnë me organizma publikë ose privatë, shqiptarë ose të huaj. Mënyrat dhe format e bashkëpunimit e të shkëmbimit të informacionit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave në zbatim të këtij Kodi, në akte të tjera ligjore dhe nënligjore apo në marrëveshje bashkëpunimi.

4. Institucionet publike dhe strukturat e Policisë së Shtetit ndihmojnë autoritetet doganore sa herë që këto të fundit kërkojnë ndihmën e tyre për zbatimin e legjislacionit doganor, në përputhje me funksionet dhe kompetencat e tyre.

Neni 49

Kontrolli pas çlirimit të mallrave

Autoritetet doganore, pas çlirimit të mallrave, mund të verifikojnë saktësinë dhe plotshmërinë e informacionit të dhënë në deklaratën doganore, deklaratën e magazinimit të përkohshëm, deklaratën përmbledhëse të hyrjes, deklaratën përmbledhëse të daljes, deklaratën e riekспортit ose në njoftimin riekспортit, si dhe ekzistencën, vërtetësinë, saktësinë dhe vlefshmërinë e çdo dokumenti shoqërues.

Gjithashtu, ato mund të verifikojnë kontabilitetin e deklaruesit dhe regjistrime të tjera që lidhen me veprimet që janë kryer mbi mallrat në fjalë ose për veprimet tregtare paraprake ose veprimet në vijim që përfshijnë këto mallra. Autoritetet doganore gjithashtu mund të verifikojnë këto mallra dhe/ose të marrin mostra, nëse ekziston akoma një mundësi e tillë.

Kontrolle të tilla mund të kryhen në ambientet e mbajtësit të mallrave ose përfaqësuesit të tij, të çdo personi tjetër të përfshirë direkt apo indirekt në veprimet e sipërpërmendura, në kuadër të aktivitetit të tij të biznesit, ose të çdo personi tjetër që i zotëron këto dokumente dhe të dhëna për qëllime të aktivitetit të biznesit.

Neni 50

Transporti ajror dhe detar brenda Republikës së Shqipërisë

1. Kontrollat ose formalitetet doganore zbatohen për bagazhet e dorës dhe bagazhet e hambarit të personave që kryejnë një udhëtim ajror ose detar brenda Republikës së Shqipërisë, vetëm kur legjislacioni doganor i parashikon këto kontrolle ose formalitete.
2. Pika 1 zbatohet pa cenuar asnjë prej rasteve të mëposhtme:
 - a) kontrollet e sigurisë dhe mbrojtjes;
 - b) kontrollet lidhur me ndalimet ose kufizimet.

Neni 51

Aktet nënligjore

Drejtori i Përgjithshëm i Doganave nxjerr aktet që përcaktojnë:

1. Masat që sigurojnë zbatimin uniform të kontrolleve doganore, përfshirë shkëmbimin e informacionit mbi riskun dhe mbi rezultatet e analizave të riskut, kriteret dhe standardet e përbashkëta të riskut, masat e kontrollit dhe fushat prioritare të kontrollit, të përcaktuara në pikën 3, të nenit 47;
2. Portet dhe aeroportet, të përcaktuara në nenin 50, ku zbatohen kontrollet dhe formalitetet doganore për:
 - a) bagazhet e dorës dhe bagazhet e hambarit të personave që:
 - i) udhëtojnë me një avion, i cili vjen nga një aeroport jashtë Republikës së Shqipërisë dhe që, pas një ndalese në një aeroport shqiptar, vazhdon fluturimin drejt një aeroporti tjetër shqiptar;
 - ii) udhëtojnë me një avion, i cili ndalon në një aeroport shqiptar përpara se të vazhdojë fluturimin drejt

- një aeroporti joshqiptar;
- iii) përdorin një shërbim detar që ofrohet nga i njëjti mjet lundrimi dhe përfshin ndalesat e njëpasnjëshme që nisen nga, vazhdojnë ose përfundojnë në një port joshqiptar;
- iv) janë në bordin e një mjeti për turizëm ose mjeti fluturimi biznesi;
- b) bagazhet e dorës dhe bagazhet e hambarit që:
- i) mbërrijnë në një aeroport shqiptar në bordin e një avioni që vjen nga një aeroport joshqiptar dhe transferohen në aeroportin shqiptar në një avion tjetër që vazhdon një fluturim kombëtar;
- ii) ngarkohen në një avion në një aeroport shqiptar, duke vazhduar me një fluturim kombëtar, për t'u transferuar në një avion tjetër në një aeroport tjetër shqiptar me destinacion një aeroport joshqiptar.

SEKSIONI 8

RUAJTJA E DOKUMENTEVE DHE INFORMACIONEVE TË TJERA, PAGESAT DHE KOSTOT

Neni 52

Ruajtja e dokumenteve dhe e informacioneve të tjera

1. Për qëllime të kontrolleve doganore, personi i interesuar duhet të ruajë dokumentet dhe informacionin e përmendur në pikën 1, të nenit 23, për të paktën tre vjet, në përputhje me udhëzimet e nxjerra nga Drejtori i Përgjithshëm i Doganave.

Në rastin e mallrave të çliruara për qarkullim të lirë në rrethana të tjera nga ato të përmendura në paragrafin Fletore Zyrtare nr.134, datë 22 gusht 2014 6099

e tretë, të kësaj pike, ose mallrave të deklaruara për eksport, ky afat fillon nga data 31 dhjetor e vitit, në të cilin janë pranuar deklaratimet doganore për çlirim për qarkullim të lirë ose për eksport.

Në rastin e mallrave të çliruara për qarkullim të lirë, të përjashtuara nga detyrimet apo me detyrime të reduktuara për arsye të përdorimit të veçantë përfundimtar (end-use) të tyre, ky afat fillon nga data 31 dhjetor e vitit, në të cilin mallrat pushojnë së qeni nën mbikëqyrjen doganore.

Në rastin e mallrave të vendosura nën një regjim tjetër doganor ose të mallrave të vendosura në magazinim të përkohshëm, ky afat fillon nga data 31 dhjetor e vitit, në të cilin regjimi doganor në fjalë ka përfunduar ose magazinimi i përkohshëm ka mbaruar.

2. Pa cenuar pikën 4, të nenit 97, kur nga një kontroll doganor, në lidhje me një borxh doganor, rezulton se hedhja përkatëse në kontabilitet/llogari duhet të korrigojohet dhe personi në fjalë është njoftuar për këtë, dokumentet dhe informacioni ruhen për tre vjet përtej afatit të parashikuar në pikën 1, të këtij neni. Kur është depozituar një ankim ose kur ka filluar një proces gjyqësor, dokumentet dhe informacioni duhet të ruhen brenda afatit të parashikuar në pikën 1, të këtij neni, ose derisa procedura e ankimit apo procesi gjyqësor të përfundojë, cilido që të jetë i fundit.

Neni 53

Pagesat dhe kostot

1. Autoritetet doganore nuk aplikojnë pagesa për kryerjen e kontrolleve doganore ose për procedura të tjera, që rrjedhin nga zbatimi i legjislacionit doganor, gjatë orarit zyrtar të punës së zyrave doganore të tyre.

2. Autoritetet doganore mund të aplikojnë pagesa ose të vjelin shpenzimet për kryerjen e shërbimeve të veçanta si më poshtë:

- a) kur nga operatori ekonomik kërkohet prania e personelit doganor jashtë orarit zyrtar të punës ose në ambiente të tjera nga ato doganore;
- b) në analizat ose raportet e ekspertëve për mallra dhe tarifa postare që paguhet për kthimin e këtyre mallrave tek aplikuesi, veçanërisht për vendimet e marra në përputhje me nenin 36 ose me dhënien e informacionit, në përputhje me pikën 1, të nenit 22;
- c) për kontrollin ose marrjen e mostrave të mallrave për qëllime verifikimi ose për shkatërrimin e mallrave, kur përfshihen shpenzime jo të zakonshme, të tjera nga ato që kryhen nga personeli doganor;
- ç) për masat e jashtëzakonshme të kontrollit, kur ato janë të nevojshme për shkak të natyrës së mallrave ose për shkak të një rreziku potencial.

3. Normat e pagesave, për zbatimin e pikës 2, të

këtij neni, përcaktohen me udhëzim të Ministrit të Financave.

KREU IV
KURSI I KËMBIMIT VALUTOR DHE AFATET
KOHORE
Neni 54

Kursi i këmbimit valutor

1. Autoritetet doganore publikojnë dhe/ose vënë në dispozicion në internet kursin e këmbimit valutor të zbatueshëm, kur konvertimi i monedhës është i domosdoshëm për një nga arsyet e mëposhtme:
 - a) për shkak se elementet e përdorura për të përcaktuar vlerën doganore të mallrave janë shprehur në një monedhë tjetër, të ndryshme nga ajo e Republikës së Shqipërisë;
 - b) për shkak se vlera e monedhës kombëtare kërkohet në euro, me qëllim përcaktimin e klasifikimit tarifor të mallrave dhe shumës së detyrimit të importit e të eksportit, përfshirë pragjet e vlerës në Tarifën Doganore të Republikës së Shqipërisë.
2. Kursi i këmbimit valutor, për qëllim të zbatimit të pikës 1, të këtij neni, publikohet një herë në muaj, me përjashtim të përcaktimeve të pikës 5.
3. Kursi i këmbimit është i vlefshëm duke filluar nga data 6 e çdo muaji deri në datën 5 të muajit pasardhës.
4. Kursi i këmbimit që do të përdoret është kursi i këmbimit i shpallur nga Banka e Shqipërisë në ditën e fundit të punës së muajit paraardhës të periudhës së përmendur në pikën 3.
5. Kur kursi ditor i këmbimit, i shpallur nga Banka e Shqipërisë, është 5 për qind më i madh ose më i vogël se ai i vendosur në përputhje me pikën 4, për t'u përdorur në përputhje me pikën 3, ky i fundit zëvendësohet nga kursi ditor dhe hyn në fuqi në ditën e dytë pas shpalljes dhe përdoret si kurs këmbimi në zbatim të këtij neni për të gjithë periudhën e mbetur.
6. Kur këmbimi valutor është i nevojshëm për arsye të tjera nga ato të përmendura në pikën 1, kursi i këmbimit, që do të aplikohet brenda kuadrit të legjislacionit doganor, caktohet të paktën një herë në vit.

Neni 55

Periudhat, datat dhe afatet kohore

Përveçse kur parashikohet ndryshe, kur një periudhë kohore, datë ose afat kohor është përcaktuar në legjislacionin doganor, kjo periudhë kohore nuk mund të zgjatet apo të shkurtohet dhe data ose afati kohor nuk mund të shtyhet ose të afrohet në kohë.

TITULLI II

FAKTORËT MBI BAZËN E TË CILËVE ZBATOHEN DETYRIMET E IMPORTIT OSE EKSPORTIT DHE MASAT E TJERA NË KUADËR TË TREGTISË SË MALLRAVE

KREU I

TARIFA DOGANORE DHE KLASIFIKIMI TARIFOR I MALLRAVE

Neni 56

Tarifa Doganore dhe mbikëqyrja

1. Detyrimet e importit dhe eksportit bazohen në Tarifën Doganore të Republikës së Shqipërisë. Masat e tjera, të parashikuara nga dispozitat që rregullojnë fusha të veçanta, që kanë të bëjnë me tregtinë e mallrave, zbatohen, kur është e përshtatshme, në përputhje me klasifikimin tarifor të këtyre mallrave.

2. Tarifa Doganore e Republikës së Shqipërisë përfshin:

- a) Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave, bazuar në Sistemin e Harmonizuar;
- b) çdo nomenklaturë tjetër, të bazuar tërësisht apo pjesërisht në Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave ose çdo nënndarje të mëtejshme të saj që përcaktohet nga dispozita të tjera që rregullojnë fushat e veçanta, me synim zbatimin e masave tarifore që kanë të bëjnë me tregtinë e mallrave;
- c) nivelet e detyrimeve doganore ose autonome normale që zbatohen për mallrat e përfshira në Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave;
- ç) masat tarifore preferenciale, të përcaktuara në marrëveshjet që Republika e Shqipërisë ka lidhur me një vend ose territor të caktuar jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë ose grup-vendeve apo

territoreve;

d) masat tarifore preferenciale, të miratuara në mënyrë të njëanshme nga Republika e Shqipërisë për sa u përket disa vendeve ose territoreve jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë ose disa grupvendeve apo territoreve;

dh) masat autonome që parashikojnë një reduktim ose përjashtim nga detyrimet doganore për mallra të caktuara;

e) trajtimin tarifor favorizues të specifikuar për mallra të caktuara, për shkak të natyrës apo përdorimit të tyre të veçantë përfundimtar (end-use), në kuadër të masave të përmendura nga shkronja “c” deri në “dh” ose “ë”;

ë) masa të tjera tarifore, të parashikuara nga legjislacioni bujqësor apo tregtar ose çdo legjislacion tjetër i Republikës së Shqipërisë.

3. Kur mallrat në fjalë plotësojnë kushtet e përcaktuara në masat e përmendura nga shkronja “ç” deri në “e”, të pikës 2, me aplikim të deklaruësit, masat e përmendura në këto dispozita zbatohen në vend të atyre të parashikuara në shkronjën “c”, të kësaj pike. Një aplikim i tillë mund të bëhet edhe më pas, me kusht që të plotësohen afatet kohore dhe kushtet e përcaktuara në masat përkatëse ose në Kodin Doganor.

4. Kur zbatimi i masave të përmendura nga shkronja “ç” deri në “e”, të pikës 2, ose përjashtimi nga masat e përmendura në shkronjën “ë” kufizohet në një sasi të caktuar importesh apo eksportesh, zbatimi i masës apo përjashtimi nga masa, në rastin e kuotave tarifore, humbin vlefshmërinë sapo arrihet kufiri i sasisë së përcaktuar të importeve apo eksporteve.

Në rastin e tavanëve tarifore, zbatimi i masave pushon së ekzistuari me anë të një akti ligjor.

5. Çlirimi për qarkullim të lirë ose eksporti i mallrave, mbi të cilat zbatohen masat e përcaktuara në pikat 1 dhe 2, të këtij neni, mund të jenë objekt i mbikëqyrjes doganore.

Neni 57

Klasifikimi tarifor i mallrave

1. Me qëllim zbatimin e Tarifës Doganore të

Republikës së Shqipërisë, klasifikimi tarifor i mallrave konsiston në përcaktimin e njërit prej nënkrerëve apo nënndarjeve të mëtejshme të Nomenklaturës së Kombinuar të Mallrave, sipas të cilave këto mallra klasifikohen.

2. Me qëllim zbatimin e masave jotarifore, klasifikimi tarifor i mallrave konsiston në përcaktimin e njërit prej nënkrerëve apo nënndarjeve të mëtejshme të Nomenklaturës së Kombinuar të Mallrave ose të çdo nomenklature tjetër, e cila është e përcaktuar nga dispozita të tjera dhe që është e bazuar tërësisht ose pjesërisht në Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave ose që parashikon nënndarje të mëtejshme të saj, sipas të cilave klasifikohen mallrat.

3. Nënkreu ose nënndarja e mëtejshme, e përcaktuar në përputhje me pikat 1 dhe 2, të këtij neni, përdoret për qëllim të zbatimit të masave të lidhura me këtë nënkre.

Neni 58

Aktet nënligjore

Me vendim të Këshillit të Ministrave përcaktohen:

- a) masat për menaxhimin uniform të kuotave tarifore dhe të tavaneve tarifore, të përcaktuara në pikën 4, të nenit 56;
- b) masat për menaxhimin e mbikëqyrjes së çlirimit për qarkullim të lirë ose eksportin e mallrave, të përcaktuara në pikën 5, të nenit 56;
- c) masat e përmendura në pikën 3, të nenit 57.

KREU II

ORIGJINA E MALLRAVE

SEKSIONI 1

ORIGJINA JOPREFERENCIALE

Neni 59

Fusha e zbatimit

Nenet 60 dhe 61 vendosin rregullat për përcaktimin e origjinës jopreferenciale të mallrave për qëllime të zbatimit të:

- a) Tarifës Doganore të Republikës së Shqipërisë, me përjashtim të masave të përmendura në shkronjat “ç” dhe “d”, të pikës 2, të nenit 56;

- b) masave të tjera nga masat tarifore, të vendosura nga dispozitat që rregullojnë fusha specifike në lidhje me tregtinë e mallrave;
- c) masave të tjera që lidhen me origjinën e mallrave.

Neni 60

Përftimi i origjinës

1. Mallrat tërësisht të përftuara në një vend ose territor të vetëm konsiderohen të kenë origjinën e atij vendi ose territori.
2. Mallrat, prodhimi i të cilave përfshin më shumë se një vend ose territor, konsiderohen origjinuese në vendin ose territorin ku kanë pësuar ndryshimin ose përpunimin e tyre të fundit, thelbësor e të justifikuar ekonomikisht, në një ndërmarrje të pajisur për këtë qëllim e që rezulton në prodhimin e një produkti të ri ose që përfaqëson një fazë të rëndësishme të prodhimit.

Neni 61

Prova e origjinës

1. Në rastet kur legjislacioni doganor parashikon se në deklaratat doganore duhet të tregohet origjina e mallrave, autoritetet doganore mund t'i kërkojnë deklaruesit të provojë origjinën e tyre.
2. Në rastet kur legjislacioni doganor, ose kuadri ligjor që rregullon fusha të veçanta, parashikon lëshimin e një prove origjine për mallrat autoritetet doganore, në rast të dyshimeve të arsyeshme, mund të kërkojnë çdo provë shtesë të nevojshme, në mënyrë që të garantojnë se deklarimi i origjinës përputhet me rregullat e përcaktuara në legjislacionin përkatës.
3. Kur e kërkojnë nevojat e tregtisë, një dokument që vërteton origjinën mund të lëshohet në Republikën e Shqipërisë, në përputhje me rregullat e origjinës në fuqi në vendin apo territorin e destinacionit ose me çdo metodë tjetër që identifikon vendin ku mallrat janë përftuar tërësisht origjinuese ose kanë pësuar transformimin e fundit thelbësor.

Neni 62

Aktet nënligjore

Me vendim të Këshillit të Ministrave përcaktohen:

- a) rregullat, sipas të cilave mallrat, përcaktimi i origjinës jopreferenciale të të cilave kërkohet me qëllim zbatimin e masave të përcaktuara në nenin 59, konsiderohet se janë tërësisht të përfuara në një vend ose territor apo që kanë pësuar ndryshimin a përpunimin e tyre të fundit thelbësor e të justifikuar ekonomikisht në një ndërmarrje të pajisur për këtë qëllim e që rezultojnë në prodhimin e një produkti të ri ose që përfaqëson një fazë të rëndësishme të prodhimit, sipas përcaktimeve të nenit 60;
- b) rregullat procedurale për lëshimin dhe verifikimin e provës së origjinës, sipas përcaktimeve të nenit 61.

SEKSIONI 2

ORIGJINA PREFERENCIALE

Neni 63

Origjina preferenciale e mallrave

1. Në mënyrë që të përfitohet nga masat e përmendura në shkronjat “ç” ose “d”, të pikës 2, të nenit 56, ose nga masat preferenciale jotarifore, mallrat duhet të plotësojnë kushtet dhe kriteret e përcaktuara në rregullat për origjinën preferenciale, të parashikuara në pikat 2 deri në 3, të këtij neni.

2. Në rastin e mallrave që përfitojnë nga masat preferenciale, të përcaktuara në marrëveshjet në fuqi, të lidhura ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe vendeve ose territoreve a grup-vendeve ose territoreve jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, rregullat për origjinën preferenciale përcaktohen në këto marrëveshje.

3. Në rastin e mallrave që përfitojnë nga masat preferenciale, të miratuara në mënyrë të njëanshme nga Republika e Shqipërisë, për sa u përket vendeve a territoreve apo grup - vendeve a territoreve, masat që përcaktojnë rregullat për origjinën preferenciale miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave, në zbatim të këtij Kodi.

Këto rregulla duhet të bazohen si në kriterin e mallrave tërësisht të përfuara, ashtu edhe në kriterin e përpunimeve të mjaftueshme.

Neni 64

Aktet nënligjore

1. Me vendim të Këshillit të Ministrave, në përputhje me pikën 1, të nenit 63, përcaktohen rregullat procedurale për përcaktimin e origjinës preferenciale të mallrave në Republikën e Shqipërisë.
2. Drejtori i Përgjithshëm i Doganave miraton manuale të detajuara, lidhur me procedurat e lëshimit të certifikatës EURO-1

KREU III

VLERA E MALLRAVE PËR QËLLIME DOGANORE

Neni 65

Fusha e zbatimit

Vlera doganore e mallrave, me qëllim zbatimin e Tarifës Doganore të Republikës së Shqipërisë dhe masave jotarifore, të parashikuara nga dispozita të tjera, që rregullojnë fusha specifike, lidhur me tregtinë e mallrave, përcaktohet në përputhje me nenet 66 deri 70.

Neni 66

Metoda e vlerësimit doganor bazuar në vlerën e transaksionit

1. Baza kryesore për përcaktimin e vlerës doganore të mallrave është vlera e transaksionit, që është çmimi realisht i paguar ose që duhet paguar për mallrat e shitura për eksport drejt territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, duke marrë në konsideratë edhe rregullimet, kur është e nevojshme.
2. Çmimi realisht i paguar apo që duhet paguar është pagesa e plotë e bërë ose që duhet bërë nga blerësi të shitësit ose nga blerësi të një palë e tretë në përfitim të shitësit për mallrat e importuara dhe përfshin të gjitha pagesat e bëra ose që duhen bërë si kusht për shitjen e mallrave të importuara.
3. Vlera e transaksionit zbatohet nëse plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:
 - a) nuk ka asnjë kufizim për tjetërsimin/shkatërrimin ose përdorimin e mallrave nga blerësi, përveç kufizimeve:
 - i) të vëna ose të kërkuara me ligj, ose nga autoritetet

publike të Republikës së Shqipërisë;

ii) të zonës gjeografike, në të cilën mallrat mund të rishiten;

iii) të cilat nuk ndikojnë në mënyrë thelbësore në vlerën doganore të mallrave.

b) shitja ose çmimi nuk janë objekt i ndonjë kushti ose kërkese, për shkak të të cilave nuk mund të përcaktohet vlera doganore e mallrave që duhen vlerësuar;

c) asnjë pjesë e të ardhurave të çdo rishitjeje, tjetërsimi ose përdorimi të mëvonshëm të mallrave nga blerësi të mos i kthehet drejtpërdrejt ose tërthorazi shitësit, përveç rastit kur mund të bëhet një rregullim i duhur;

ç) blerësi dhe shitësi nuk janë të lidhur ose kur lidhja nuk ndikon në çmim.

Neni 67

Elementet e vlerës së transaksionit

1. Në përcaktimin e vlerës së transaksionit sipas nenit 66, çmimit realisht të paguar ose për t'u paguar për mallrat e importuara i duhen shtuar:

a) elementet e mëposhtme, në masën që ato kanë qenë në ngarkim të blerësit, por nuk janë përfshirë në çmimin realisht të paguar ose që duhet paguar për mallrat, si:

i) komisionet dhe ndërmjetësitë, me përjashtim të komisioneve të blerjes;

ii) kostoja e mbajtësve të mallrave të cilët, për qëllime doganore, trajtohen si një tërësi e vetme me mallrat në fjalë;

iii) kostoja e ambalazhimit, përfshirë këtu punën dhe materialet;

b) vlera e përpjesëtuar në mënyrën e duhur e mallrave dhe e shërbimeve të mëposhtme, kur këto mallra furnizohen drejtpërdrejt ose tërthorazi nga blerësi pa pagesë ose me pagesë të reduktuar, për t'u përdorur për prodhimin dhe shitjen për eksport të mallrave të importuara, në atë masë që kjo vlerë nuk është përfshirë në çmimin realisht të paguar ose që duhet paguar, për:

i) materiale, pjesë përbërëse, pjesë dhe artikuj të ngjashëm të trupëzuar në mallrat e importuara;

- ii) vegla, matrica, kallëpe e artikuj të ngjashëm, të përdorur për prodhimin e mallrave të importuara;
 - iii) materiale të harxhuara gjatë prodhimit të mallrave të importuara;
 - iv) punë inxhinierike dhe zhvilluese, punimet artistike, punë projektuese dhe vizatimet e skicat, të kryera jashtë Republikës së Shqipërisë dhe të nevojshme për prodhimin e mallrave të importuara;
 - c) pagesa për përdorimin e së drejtës së pronësisë intelektuale (royalties) dhe pagesa për përdorimin e licencës (license fee), që lidhen me mallrat që po vlerësohen, për të cilat blerësi duhet të paguajë drejtpërdrejt ose tërthorazi, si kusht i shitjes së mallrave që po vlerësohen, në masën që këto pagesa nuk janë përfshirë në çmimin realisht të paguar ose që duhet paguar;
 - ç) vlera e çdo pjese të fitimit nga çdo rishitje, tjetërsim ose përdorim i mëvonshëm i mallrave të importuara që i shkon drejtpërsëdrejti ose tërthorazi shitësit;
 - d) kostot e mëposhtme, deri në vendin e hyrjes në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, si:
 - i) kostot e transportit e të sigurimit për mallrat e importuara;
 - ii) shpenzimet e ngarkimit e të trajtimit që lidhen me transportin e mallrave të importuara.
2. Shtesat në çmimin realisht të paguar ose që duhet paguar, sipas këtij neni, bëhen vetëm në bazë të të dhënave objektive e të llogaritshme.
3. Në përcaktimin e vlerës doganore nuk mund t'i bëhet asnjë shtesë çmimit realisht të paguar ose që duhet të paguhet, përveç rasteve të përmendura në këtë nen.

Neni 68

Elementet që nuk përfshihen në vlerën doganore

Në përcaktimin e vlerës doganore, sipas nenit 66, nuk përfshihen asnjë prej elementeve të mëposhtme:

- a) shpenzimet e transportit të mallrave të importuara pas hyrjes së tyre në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë;
- b) shpenzimet për ndërtimin, ngritjen, montimin, mirëmbajtjen ose asistencën teknike, të ndërmarra pas

hyrjes në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë të mallrave të importuara, si për shembull, komplekse industriale, makineri ose pajisje;

c) pagesa interesash, që rrjedhin nga një marrëveshje financiare e lidhur nga blerësi dhe që lidhet me porositjen e mallrave të importuara, pavarësisht nëse financimi mund të jetë bërë nga vetë shitësi ose nga një person tjetër, por me kusht që marrëveshja financiare të jetë lidhur me shkrim dhe, kur kërkohet, blerësi të jetë në gjendje të vërtetojë se kushtet e mëposhtme janë plotësuar:

i) këto mallra janë shitur realisht me çmimin e deklaruar si çmim faktikisht i paguar ose që duhet paguar;

ii) norma e interesit të pretenduar nuk e kalon nivelin e normës për transaksione të tilla që mbizotëron në vendin ku dhe në çastin kur është siguruar financimi;

ç) shpenzimet për të drejtën e riprodhimit në Republikën e Shqipërisë të mallrave të importuara;

d) komisionet e blerjes;

dh) detyrime importi dhe pagesa të tjera që duhen paguar në Republikën e Shqipërisë për arsye të importimit ose të shitjes së mallrave;

e) pavarësisht nga përcaktimi i shkronjës “c”, të pikës 1, të nenit 67, pagesat e bëra nga blerësi për të drejtën e distribuimit (shpërndarjes) ose rishitjes së mallrave të importuara, nëse pagesa të tilla nuk janë kusht për shitjen për eksport të mallrave në Republikën e Shqipërisë.

Neni 69

Thjeshtësime

Mbi baza aplikimi, autoritetet doganore mund të autorizojnë që shumat e mëposhtme të përcaktohen në bazë të kritereve të veçanta në rastet kur ato nuk janë të matshme në datën e pranimit të deklaratës doganore:

a) shuma që i shtohen vlerës sipas përcaktimeve të pikës 2, të nenit 66;

b) shuma sipas përcaktimeve të neneve 67 dhe 68.

Neni 70

Metoda dytësore për vlerësimin doganor

1. Kur vlera doganore e mallrave nuk mund të

përcaktohet në bazë të nenit 66, ajo përcaktohet duke ndjekur, sipas radhës, procedurën e përmendur nga shkronja “a” deri në “ç”, të pikës 2, të këtij neni, duke u ndalur në të parën shkronjë, sipas së cilës mund të përcaktohet vlera doganore e mallrave.

Radha e zbatimit të shkronjave “c” dhe “ç” këmbëhet nëse këtë e kërkon deklaruesi.

2. Vlera doganore, sipas pikës 1, është:

a) vlera e transaksionit e mallrave identike, të shitura për eksport për në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë dhe të eksportuara në kohën ose afërsisht në të njëjtën kohë me mallrat që po vlerësohen;

b) vlera e transaksionit e mallrave të ngjashme, të shitura për eksport për në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë dhe të eksportuara në kohën ose afërsisht në të njëjtën kohë me mallrat që po vlerësohen;

c) vlera e bazuar në çmimin për njësi, me të cilën mallrat e importuara ose mallrat identike apo të ngjashme, që u korrespondojnë mallrave të importuara, u janë shitur brenda territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, në sasinë më të madhe të përgjithshme, personave, të cilët nuk kanë lidhje me shitësit;

ç) vlera e përlllogaritur e cila konsiston në shumën e:

i) kostos ose vlerës së materialeve dhe prodhimit ose të përpunimeve të tjera, të përfshira në prodhimin e mallrave të importuara;

ii) një shume, që përfaqëson fitimet dhe shpenzimet e përgjithshme, të barabartë me atë që sjellin zakonisht shitjet e mallrave të së njëjtës cilësi ose të të njëjtit lloj me mallrat për t’u vlerësuar, të prodhuara nga prodhues të vendit eksportues e me destinacion Republikën e Shqipërisë;

iii) koston ose vlerës të elementeve të përcaktuara në shkronjën “d”, të pikës 1, të nenit 67.

3. Kur vlera doganore nuk mund të përcaktohet sipas pikës 1, të këtij neni, ajo përcaktohet në bazë të të dhënave të disponueshme në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, duke përdorur mjete të arsyeshme, në përputhje me parimet dhe dispozitat e përgjithshme të:

a) marrëveshjes për zbatimin e nenit VII të

Marrëveshjes së Përgjithshme mbi Tarifat dhe Tregtinë

(GATT);

- b) nenit VII të Marrëveshjes së Përgjithshme mbi Tarifat dhe Tregtinë;
- c) këtij kreu.

Neni 71

Aktet nënligjore

Me vendim të Këshillit të Ministrave përcaktohen:

- a) kushtet për dhënien e autorizimit, në përputhje me parashikimin e nenit 69;
- b) rregullat për përcaktimin e vlerës doganore, në përputhje me pikat 1 dhe 2, të nenit 66, dhe nenet 67 e 68, përfshirë rregullat për rregullimin e çmimit të paguar apo për t'u paguar;
Fletore Zyrtare nr.134, datë 22 gusht 2014
6104
- c) rregullat për zbatimin e kushteve të përcaktuara në pikën 3, të nenit 66;
- ç) rregullat për përcaktimin e vlerës doganore, sipas përcaktimeve të nenit 70.